

Люта О.В.

Кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

Державного вищого навчального закладу

«Українська академія банківської справи Національного банку України»

Україна

м. Суми

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ТЕРИТОРІЇ

Завданням та метою функціонування місцевого самоврядування є задоволення місцевих потреб та вирішення поточних проблем, які виникають на місцях. Дані заходи можна здійснити лише за наявності достатнього фінансового потенціалу відповідного регіону.

Провівши дослідження наукових здобутків та напрацювань вітчизняних та зарубіжних вчених щодо трактування поняття фінансового потенціалу, слід відмітити, що фінансовий потенціал представляє собою сукупність фінансових ресурсів, що знаходяться в розпорядженні органів місцевого самоврядування, необхідних для виконання як власних так і делегованих повноважень з метою забезпечення стійкого економічного зростання території в коротко- та довгостроковій перспективі.

З метою ефективного формування та максимального використання фінансового потенціалу території особливої актуальності набуває питання розробки системи управління фінансовим потенціалом території.

На нашу думку, система управління фінансовим потенціалом території може бути представлена як сукупність принципів, методів та інструментів реалізації управлінських рішень, спрямованих на підвищення фінансового потенціалу території.

Основними елементами системи управління фінансовим потенціалом території є: мета, об'єкт та суб'єкти управління, принципи управління, дві підсистеми: управління формуванням та використанням фінансового потенціалу території.

Розглядаючи мету функціонування системи управління фінансовим потенціалом території, необхідно відмітити, що вона пов'язана з фінансовим

забезпеченням виконання функцій та повноважень органів місцевого самоврядування в поєднанні з фінансовим забезпеченням середньострокових і довгострокових програм розвитку території.

Слід відмітити, що об'єктом управління виступають фінансові ресурси території, а суб'єктами управління є державні та місцеві органи влади.

Важливим елементом кожної системи є визначення принципів на основі яких вона функціонує. Управління фінансовим потенціалом повинно базуватися на взаємопов'язаних та взаємообумовлених принципах, що дозволяють досягти визначену мету. До таких принципів належать:

- єдність та взаємоузгодженість державної фінансової політики та політики місцевих органів влади, спрямованої на створення умов для підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, населення, фінансово-кредитної системи регіону;

- принцип адаптації до змін зовнішнього середовища, спрямованому на отримання максимальної вигоди від використання позитивних чинників і тенденцій, що виникають на мікро та макро рівнях;

- принцип всебічного врахування економічних, природних, історичних, технологічних, етнічних, екологічних, соціально-демографічних та інших умов і факторів регіону;

- принцип взаємодії держави, органів місцевого самоврядування та бізнесу на основі взаємної вигоди та соціальної відповідальності щодо створення і розвитку виробничої та соціальної інфраструктури регіону;

- принцип фінансово-економічної безпеки, що забезпечує захист від можливих внутрішніх та зовнішніх загроз.

Наступними елементами системи управління фінансовим потенціалом території є дві підсистеми: управління формуванням та використанням фінансового потенціалу території.

Підсистема управління формуванням фінансового потенціалу території включає оцінку наявного фінансового потенціалу регіону, формування адекватної потребам і можливостям регіону податкової системи, створення

сприятливих умов для функціонування суб'єктів господарювання, стимулювання внутрішнього платоспроможного попиту населення відповідної території.

Складовими елементами підсистеми управління використанням фінансового потенціалу території є моніторинг використання наявного фінансового потенціалу, фінансування поточних та капітальних витрат усіх суб'єктів регіональної економіки, підвищення ефективності та результативності використання фінансових ресурсів.

Слід зазначити, що ефективне функціонування системи управління фінансовим потенціалом території повинно ґрунтуватися на наступних вимогах до взаємодії його елементів: цілеспрямованості кожного елемента системи на виконання властивого йому завдання; спрямування дії всіх елементів на процес отримання передбаченого обсягу фінансових ресурсів з метою покриття витрат; своєчасності реагування складових системи на зміни макро- та мікросередовищ.

Отже, управління фінансовим потенціалом, пов'язане з його якісними або кількісними змінами, повинно здійснюватись безперервно з урахуванням особливостей даної території та поточного моменту, а також впливу зовнішніх та внутрішніх факторів.

Люта, О. В. Система управління фінансовим потенціалом території [Текст] / О. В. Люта // Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (16-18 травня 2013 р., м. Севастополь) / Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України ; Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського. – Сімферополь : ТНУ ім. В.І. Вернадського, 2013.